

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 frt — kr.
 Hat hóra . . . . . 2 frt 50 kr.
 Három hóra . . . . . 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 10 kr.,
 kétszeriért 6 kr., többszöriért 5 kr. fizetendő.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.
 Felül: összekötöttesben levő hirdető-íradók, elő-
 ízezők, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer.

vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Munkálkodjunk!

Tavaszzsal új életre ébred a természet és újult erővel tognak munkához az emberek.

A téli álom jó volt pihenésre, a tavaszi ébredésnek munkában kell találni bennünket.

Földművelő országban, minő a miénk, az esztendőnek csak bizonyos részét lehet vagyonszerzésre fordítani. Egész államháztartásunk roppant költségeit, melyek már-már naponta mintegy egy millióra rugnak és a magunk szükségleteinek fedezetét kilenc hónap alatt kell megszerezni. A téli három hónap alatt a föld nem jövedelmez.

De ez a kilenc hónap sem egyforma munka és jövedelmezőség tekintetében. Az őszt a legjövendőbb. Aránylag a legkevesebb munkát igényli. A tavasz a legerősebb munkakifejtést követeli s ekkor nem lesz hálátlan.

A mezőgazda ugyszólván a három tavaszi hónap alatt biztosítja évi megélhetését; ha a három hónapot okosan használta ki és idejében fogott dolgához, a többi munkájával már könnyebben bánhatik.

Elkésni, helyrehozhatlan károkat okozni a gazdaságban, csak tavasszal lehet, s ezért a tavaszi hónapok kiaknázása egy földművelő államban a legnagyobb fontosságú életkérdés.

Hogy iskolákat tarthassunk fenn, hogy az országnak legyen pénze kulturális célokra, hogy legyen pénze hadi célokra, amivel sakkban tarthatja ellenségeit, hogy lehessen új vasutakat építeni, hogy legyen jövedelmező iparunk és kereskedelmünk, hogy polgári jogaink élvezetében biztosítva legyünk — az ezekhez való pénzt mind ebben a három hónapban szerzik meg ebben a hazában, ott künn a szántóföldeken.

Azért tisztelet a földműves embereknek! és tisztelet az ő munkásságuknak!

TÁRCZA.

Királyi időtöltés.

— Történelmi apróság. —

Mesmer, az állati magnetizmus ismeretes feltalálója, a múlt században rendkívüli feltűnést keltett Párisban és meghívott az udvarhoz, hol főleg XVI. Lajos huga a nemeslelkű Erzsébet hercegnő részesíté magas pártfogásban. XVI. Lajos udvara korántsem volt már a tékozlás színhelye, mint közvetlen elődjai korában, de azért a takarékoságot mégsem igen gyakorolták, — főleg, ha oly királyi időtöltések forogtak szóban, melyeket a jótékony-ság palástja mögé lehetett rejteni.

Erzsébet hercegnőt egy ízben egy kis savoyard koldus szólította meg alalmazásért. A savoyardok már akkoriban is a kémszerprő mesterséget űzték Párisban. Koldulásra ritkán vetemedtek. A hercegnő rövid beszélgetés után észrevette, hogy fiuruhákba öltözött leány áll előtte, s mint-hogy a dolog érdekli, a kis leányt az udvarhoz rendelte.

Itt azután átadták a komornáknak, akik megfürösztötték, megfésülték, csinos ruhákba öltöztették s a szegény kis leány bizonyos ideig vigan élt a hercegnő körében; de egyszerre buskomorság vett erőt rajta, a mi urnőjét arra indítá, hogy előléte után tudakozódjék.

A leány szomorúságának oka részint honvágy, részint szerelmi bubánat volt. A

De a földművelő osztály valójában csak akkor érdemli meg a tiszteletet, ha kötelességeit a haza iránt okos szorgalommal végezi.

Okos szorgalommal, azaz észszerű gazdálkodást követ és honosít meg a maga földjén, ami nagyobb jövedelmezőséget biztosít neki és még hozzá kevesebb munkájába is kerül.

Egyképpen illik e megjegyzés a kisbirtokosokra és a nagybirtokosokra.

A kisbirtokosok segíthetnek magukon az által, ha a kert művelést honosítják meg földjeiken, mint a francia és olaszországi parasztok; a nagybirtokosok pedig, ha a mezőgazdasági ipar különböző ágaival megbarátkoznak, beletanulnak és jövedelmeik fölöslegét ezek üzéséhez szükséges befektetésekre fordítják a helyett, hogy külföldi gyepeken elköltsék.

Máról holnapra természetesen nem lehet változtatásokat előidézni, sem újításokat létrehozni.

Elmélkedni azonban e dolgok fölött így tavasszal, az új gazdasági év kezdetével, a legalkalmasabb — és ez mindenestre megér annyit, mint a politizálás, amit gyakoroljon minden értelmes honpolgár, mert hisz ez képezi az alkotmányosság alapját, de gyakoroljuk ezt csak módjával és csak annak idejében.

Tavaszzsal dolgozni kell, különben a politikus uraknak a politizálókkal egyetemben felkopik az álluk. Tehát munkára föl! mert meg vagyunk írva, hogy: aki nem dolgozik ne is egyék!

Néhány pont Trencsénmegye közművelődési viszonyaiból.

Irta: Cserei József.

Nem mellőzhetem hálgatással azon derék tanítókat és tanítónőket, kik hivatásuk magaslatán állva s a közművelődés nemes intencióival egyetértve tűnnek ki

kis leány nem lehetett szerett Péterjé; mert a fiu ezer frankot szerzett magának és atyja nem egyezett a hazasságba, ha csak a leánynak is nem lesz ugyanannyi vagyona. Mária — így hívták a leányt — örök hűséget esküdött kedvesének, azután elment Párisba, hogy ott, mint kéményseprő és koldus lassanként az egybekelhetőséghez szükséges összeget megszeresse magának. Leírta a hercegnő előtt a két savoyard család lakházát és a hegyet, melyre Péter minden este felmegy, hogy őt, midőn hazatér, már messziről megpillanthassa.

Mi lett volna egyszerűbb dolog, ha a leányon segíteni akartak, mint ezer frankot adni neki és hazaküldeni? De hol maradt volna ez esetben a királyi időtöltés?!

A leány tudtán kívül Párisba hozták a két savoyard családot Péterrel együtt — egy festézt küldtek a savoyai falucskába azon utasítással, hogy készítsen színpadi diszleteket, melyek híven ábrázolják a falut és a körül levő hegyeket. Midőn ez megtörtént, elhívták Mesmert, hogy az ifjú leányt álomjávó állapotba helyezze, melyből felébredvén, álomnak kell hinnie mindent, amit érzékei észlelnek.

Igy hát teljes volt a mulatság. A versaillesi palota egyik termében felállították a diszleteket, elhelyezték a családokat. Péter a hegyen állt, a kitűzött helyen. A világitás az est napsugaraitól megannyozva tüntette fel a képet. A leányt elalattatták és újra koldus ruháiba öltöztetve vitték a terembe, s midőn minden készen volt, Mesmer felköltötte.

saját körükben a magyar állameszmének és a magyar nyelvnek buzgó terjesztésével, miért őket az egyesület időről-időre csekély anyagi jutalommal és ennél becsebb elismeréssel tünteti ki. A legszebb teret, az iskolát foglalták el ők és a lelkesekkel együtt kezökbe van letéve a jövő nemzedék sorsa, műveltsége, a nép értelmi és anyagi gyarapodása. Idővel a tanítói személyzetben is öröndetes javulásnak indulhatnak a viszonyok, ha majd az elaggott tanítók helyét fiatalabb és a rendes tanítóképzőből kikérült nemzedék foglalja el. Vajha minden falusi iskola egyes kézi ügyességre is rátanítaná növendékeit, különösen a faiparra és a kertészetre, gyümölcsstermelésre. Erre, mint mellék keresetforrásra, van utalva a kedvezőtlen talajviszonyok miatt főképp a megye felső része és az oldalt eső falvak. Ez biztosíthatna a nép számára a túlnépesedés mellett kellő megélhetési módot és csak előmozdíthatná a megyében oly szembetűnő virágzásnak indult gyári és közműipart, hogy a mint most székely iparról, úgy beszélhetnénk idővel Trencsénmegyei vagy felvidéki iparról. Politikai szempontból is ajánlatos, hogy a nép ne legyen annyira földhöz ragadt szegény, mint az igavonó állat, hanem igényeinek fékentartásával pénz forogjon a kezén, melylyel szükségleteit kielégítheti. Munkás és jó módu polgárokra, nem pauper és milliomos elemekre van a hazának szüksége. A töképenzerek és uzsorások vagyona holt kincs, gátolja a haladást, verszegénységet idéz elő az állam testében. Róma bukásának oka az elerkölestelenedés, ez pedig a végtelenül gazdag kisebbségnek és a végtelenül szegény nagy tömegnek rovdó fel, a Graechusok már nem segítettek rajta. A közép osztály képezi a nemzet zömét; ez a legszilárdabb erkölcsi elem, ebből minden kitelik, olyan mint a folyó vize, mely nem poshad meg, mert folytonos tevékenységben van, önmagát regenerálja.

Legfőbb emeltyűje azonban a magyar nemzeti érzület megszilárdulásának és a magyar nyelv elterjedésének Trencsénmegye-

A királyi udvar egy rejtett helyről nézte a királyi látványt, melyet semmiféle színpad se lett volna képes nyújtani ilyen közvetlen élethűséggel. Az öröm kitörését, a könyeket, a meglepetést, elragadtatást és elérékenyülést — hogyan tudta volna mindezt ily megrendítő hatással a művészet produkálni?

A szerelmeseket összeházasították, gazdagon megajándékozták és családjaikkal együtt hazaküldték. Az udvar jótéteményt gyakorolt és királyi időtöltést élvezett.

Arany Lajos.

A kérő.

(Novelette.)

Irta: Prém József.

I.

A Szalánczyak kastélyában ember emlékezete óta nem volt olyan titokteljes sürgős-forgás, mint ama nevezetes napon a mikor Jenő báró hirtelen hazaérkezett.

Három esztendeig volt távol. Utazott, kalandokat hajszolt, csakhogy elfelejtse Helén grófnét, a ki már jegyese volt s a ki egy szép reggel azzal lepte meg a kétségbeesett völegényt, hogy Pálhalmy grófnak nyújtotta kezét.

Ezt a csapást Jenő csak az enyhét adó távolban bírta kiheverni, s dicséretére legyen mondva, teljesen meggyógyulva érkezett haza. A messze idegenben nem is törődött a hűtlennel, nem kérdezősködött: vajjon boldog-e vagy nem? Azt se táv-

ben a zay-ugróci és nagy-bittsei polgári fiu-iskola, a zsolnai kir. kath. algymn., de és főleg a trencsényi kir. kath. főgymn. Ez is leginkább azon idő óta, hogy tizenegy év előtt az anyai ideig öt-, azután hat-, majd ismét négyosztályu gymnasiumot a magas kormány gondoskodása a tanulmányi alaplól nyolcz osztályura egészítette ki. A trencsényi főgymn. felállításával öltött a közművelődés magasabb mérvet Trencsénmegyében. Közművelődés tekintetében korszakot alkot a megyében a főgymn. felállítása. Benne a tudományos pályára készülő megyei ifjuság nagyobb száma képezheti ki magát és nem kényszerül többé, mint a régi időben, Lévára, Esztergomba, Érsekújvárra stb. menni a magyar nyelv megtanulása végett. Manapság már Trencsénben is megtanulhatja a gyermek a magyar nyelvet. Önálló polgárokka nőttek már fel azon fiatal emberek, kik a megye fővárosában nyertek a lefolyt tíz év alatt értelmiségi bizonyítványt. Ezek a megye vidékein letelepedve azt a szellemet terjesztik, melylyel lelkök a legfogékonyabb nyolcz éven által táplálkozott s a melynek alapján a magyar közművelődés bajnokaivá erősödtek. A főgymnázium mellett fennálló alumnumnak ugyancsak boldog emlékü Miklovics Lajos hagyományozott tízezer forintot.

Azonban a gymn. is csak akkor fogja megoldani közművelődési magas hivatását, ha, mint signaturája inti, megmarad a kekeresztény alapon és azon építi fel a hazafias szellemet. Előbbi uton a vallásos nevelés tartja fenn az ifjuságot, míg a hon-szeretletben és a magyar nyelvnek egész az irásig képes productio jártasságában a magyarnyelvi és irodalmi tanulmányok mellett főképp a gymn. kebelében fennálló önképző kör erősíti és gyakorolja az ifjakat.

Ha valahol az országban hasznos, úgy Trencsénmegyében elengedhetetlen szükség egy magyar önképző körnek működése. Az önképző kör művelődési feladatát egyes értekezések írása, szavalatok, bírálatok és tagjainak egymásra ható üdvös eszmecseréje által eszközli; manapság már a főgym-

iratta meg magának, hogy hány gyermekkel áldotta meg az ég s nem jutott eszébe az se, hogy ha nem is merő sentimentálisból, de annál inkább gunyból nagyielkín a keresztapa tisztjét kérje a szép és csalfa asszonytól.

Jenő báró úgy tért vissza Párisból, mint a ki nem is tudja, hogy Helén grófné a világon van.

Annál inkább meg volt lepetve, midőn nagybátyja Artur báró fényes estélylyel fogadja, a melynek legünnepeltebb hölgyvendége senki más nem volt, mint az ő egykori menyasszonya.

Még alig üdvözölhettek egymást, alig térhettek magukhoz a kölcsönös meglepetésből, a mikor Artur báró karonfogta az öcsését, levezeti egy szomszéd boudoirba s nagy kurtán így szól hozzá.

— Nos, mit szólsz hozzá; ugy-e még mindig szép, még mindig elragadó?

Jenő ámulva nézett a lelkes nagybátyára.

— És aztán? Mi közöm hozzá?

— Mi közöd hozzá? — kiáltá fel Artur. — Mindjárt megmondom. Nőül kell vened; érted, nőül!

— De az ég szerelmére, hisz már férje van.

— Nincsen.

— Hogyan? Elváltak?

— Meghalt. Másfél éve, hogy Pálhalmy megtette ezt a szívességet. A tér szabad: rajta!

nasiummal együtt tíz évi működésnek a te-
tején áll. A trencsényi gymn. önképző köre
a megyének legmagyarabb pontja, közmű-
velődés tekintetében nagy gondot érdemel.
Épen azért kár volna, ha az önképző kö-
rök ellen újabb időben megindult mozgalom
ezen kört áldásos működésében bénítaná.
Itt állandósulnak és szilárdulnak meg a if-
jakkak tiszta hazafias érzelmei, s a milyen
hatása volt az egyes önképző köröknek a
század elején a magyar irodalomra és a
magyar nyelvre, ugyanilyen nagy hordere-
jűnek tartom a trencsényi főgymn. önképző
körét Trencsénvármegye magyarosodására.
Meg vagyok róla győződve, hogy a milyen
dicséretet zengenek öregeink a negyven-
nyolc előtti iskólák latin nyelvű oktatására
ugyanilyen tisztelet fogja nyelvetni a jö-
vőben korunkat hazafias működéséért, a
magyarosításért.

A gymnasiumba, helyesen mondotta
a boldogult Trefort miniszter, szegény szü-
lőknek tehetségtelen gyermekei nem valók.
A trencsényi főgymn. alsóbb osztályaiba azon-
ban már csak magyar nemzetiségi és köz-
művelődési szempontból is óhajtható a nö-
vendékek felvétele, nem igen levén egyéb
intézet, a hol képeztessenek. Ha egyebet
nem tanulna is itt a gyermek, megtanulja a
magyar nyelvet, ezzel együtt a magyar érzel-
mek állandósulnak lelkében, s azerék magyar
iparos vagy kereskedő, értelmes honpolgár
válk belőle. Képzett magyar iparosokra és
kereskedőkre van hazánknak leginkább
szüksége, különösen a felvidéken, hol a
föld alkotása nem kedvező gazdasátnak.

Csakis a magyar nyelv elsajátítása és
keresztény alapon álló iskolázás teremthet
Trencsénvármegyében olyan műveltségi visz-
onyokat, melyek az ipart és kereskedelmet
előmozdítva, a népnek erkölcsi és anyagi
jobb módot biztosíthatnak a jövőben.

(Vége.)

Barsvármegye törvényhatósági bizott- sága 1889. évre.

B) Választott bizottsági tagok: 1889. év végével kilépnék.

Bars-Szent-Kereszti járás.

Holló Sándor, Kabina József, Mácsay
Károly, Rakovszky Mátyás, Ruffy Pál dr.
Szabó Gusztáv, Szlivka Géza, Tomcsányi
Gyula, Truszka Antal, Uskert Pál ifj., Wet-
zel István, Wolf Libor, Zipszer Lajos.

Körmöczbánya város.

Bethlenfalvy György, Gyurgyik Gyula,
Schröder Károly, Szabady Gyula, Szabó
Lajos.

Ujbánya város.

Thull Lipót, Vitkovics János.

Lévai járás.

Benkovics János, Both József, Csekey
Flóris, Csery János, Dományi Béla, Egen-
hofer Ferencz, Gyenes József, Harcsa Ist-

— Ugy hát csak vedd el te. Nekem
elvem, hogy özvegyet nem veszek el.

— De Jenő — kiáltá fel Artur s fel-
ugrott a pamlagról. — Ezt mernéd tenni?
Visszautasítanád őt, a kiért három év előtt —

— Öngyilkos akartam lenni? — Igen.
— Oh hisz nagyon szerettem, csak a mind-
denható Isten tudja, mennyit szenvedtem
érte; de lásd, kedves nagybátyám, az em-
ber nem hiába türi el a legkétségbeejtőbb
kinokat, van haszna az ilyen gyötrelmeknek.
Jön idő s úgy kijózanodunk, hogy magunk
is csodálkozunk rajta.

— S szégyenben akarsz hagyni?

— Én semmit se akarok!

— De mit szóljak most Helénnek?

— Mondj a mit akarsz. Én lemondtam
róla, még pedig örökre!

— De hisz én tegnap megkértem.

— Ugy vedd el.

— Én vegyem el? én? Hisz szá-
modra kértem meg.

— No ez ugyancsak cifra! Hahaha!

— Meg akartalak lepni vele, azt hit-
tem a legboldogabbá teszek vele.

— Nos hát csalódtál; mondd meg He-
lénnek, hogy tévedtél, hogy tulajdonkép
magadnak vagy másnak, akárcinek szán-
tad a kezét, csak nekem nem. Így, így
kedves Artur, én már nem kérek belőle.

Artur csak bámult s rámereszté szemeit
öcsésére. Azt hitte csak tréfát s nem merte
hinni azt, a mit az hidegen, gunyosan
mond neki.

— Nem tágitok — szólt aztán s ismét
leült Jenő mellé. Neked ezt az áldozatot
meg kell hoznod, annál is inkább, mert esa-
ládi érdekeink is kívánják a házasságot.
— Igen? No már most még kevésbbé

ván, Hönigh László, Huberth Vilmos, László
János, Molnár Lajos, Nagy Imre, Nem-
essányi Miklós, Póka Máté, Polyák Bona-
ventura, Pósa Béla, Salga András, Spul-
ler Gyula, Udvari Jakab, Vadász Peterke
István.

Oszlányi járás.

Brach Ferencz dr., Hladny János dr.,
Hyross János, Kosztolányi Zsigmond, Lü-
ley János, Ocsovszky Antal.

Aranyos-Maróthi járás.

Baliga József, Gergelyi Rezső, Hajpál
Péter, Kabina Endre, Kalits József, Kon-
koly Sándor, Meszkó Mihály, Morvaj György,
Oswald Lajos, Rajezy János, Rajczy Rezső,
Rakovszky Ferencz, Rónay Kamil, Sztan-
kay Kálmán.

Verebelyi járás.

Dóra György, Futala Jakab, Hetényi
Károly, Lulicssek Izidor, Meszéna Lajos,
Szabó László.

(Folyt. köv.)

Budapest, 1889. május 3-án.

Szombaton és vasárnap volt hasznuk
az omnibus tulajdonosoknak is, kik tudva-
levőleg mindig panaszkodnak csekély bevé-
telök miatt, s még a lánchíd vámhivatalá-
nál is könyörögnek mérsékelt árú jegyekért,
hogy ne pankrotirozzanak.

Az egyszer nekik is volt jó napjuk
— ökölnyi nagy betűkkel diszelgett az om-
nibus üvege mögött a felirat „Virágkiállítás.“
És ezért a virágkiállításért reskirozták meg
a rázós omnibuson a tisztelt hölgyek frizu-
ráikat, mit máskülönbben eselt azok tesz-
nek meg, akik jó appetitust akarnak maguknak
csinálni.

De hát mit is lehet egyszerű virágki-
állításon látni, különösen oly fővárosi em-
bernek, ki a látványosságok százféle nemén
ment keresztül? Hát bizony a tisztelt kö-
zönség egyrésze mindig hajlandó nagyszere-
lűnek hinni azt, amiért költsékeznie kell, a
másik rész már csak azért is megnézi, hogy
elmondhassa magáról, hogy ott volt és látta,
a szép kisasszonyoknak meg jól esik, ha
ily alkalommal ürügyet találhatnak arra,
hogy a házi barátok őket kikisérgessék, mi-
kor ők amugy is annyira kedvelik a virá-
got — s így aztán mégis tekintélyes közön-
ség kerül ki abból a félmillió főnyi város-
ból s József főherczeg fia nagy közönség
előtt mondhatta el megnyitó beszédét.

Különb dicséretre legyen mondva
a rendezőségnek — a csiny és izlés nem
hiányzott s itt nem ültették fel a nézőket,
mint az még fél év előtt a „jó szív“ ünne-
pélynél megesett. A megnyitás után folyton
látogatják, különösen hétfőn, mikor is a
magnások és kormányférfiak legtöbbször
lőttak ki az iparsarnok melletti fenyőül-
tetvényről, mely rendes állomáshelye szo-
kott lenni a magánfogatoknak.

A kiállítás után rendszeren a beadino-
kat szokták megsemlélni, kik iránt ugyan
csak nem mutatnak udvariasságot, mert az
állatkertbe helyezték el mutatóra, de a
marczona legények nem értik az ilyenmü
sértést, beérik azzal, hogy csodálják lovag-
lási ügyességüket, bámulják szép férfias
arczkifejezéseiket, tökéletes természetüket. A

adom rá a fejemet. Nem és nem! Helén sok-
kal kegyetlenebb volt, semhogy szívem va-
lamikor felhevülni tudna érte. Oh! nem fe-
lejthetem el azt a rideg mosolyt, melylyel
rám nézett, a mikor ezelőtt három évvel
szerenese kívánataimat nagy vidáman el-
mondtam s amellet féltém, hogy szívem
minden pillanatban megszakad a fájdalom-
tól. Nem szeretem már s nem is bírom
többé szeretni. Ezzel vége!

— S rajtam, családomban akarod szá-
radni, hagyni a szégyent, hogy mi ketten
ezt a lovagiatlanságot elkövettük e védtelen
nő ellen? A Szalánczy nevet így szennyez-
zük be? Azt fogja mondani a világ, hogy
nagybátya és öcs összefogózkodtak, hogy
nemtelen bosszut álljanak egy szép asszo-
nyon! Hah! — Ezt nem tűröm. Én az öz-
vegyek és árvák védője, ily foltot a ne-
vünkön! Még nem késő!

— Kiváncsi vagyok. Mit teszesz?

— Mit? azt majd meglátod!

II.

Helén grófné még az nap este tisz-
tába jött azzal, hogy Artur és Jenő épen
nem dicséltjes módom megréftáltak s meg-
bántódva hagyta el a Szalánczy-kastélyt.

Annál jobban csodálkozott, midőn más-
nap Arturt ott találta a nyaralója veran-
dáján. A báró teljesen megváltozva jelen-
meg. A fodrász és borbély egész dandyvé
varázsolta át.

— Ön az báró? — kérde Helén cso-
dálkozva, s közelebb lépett vendégéhez.

— Ezer bocsánat grófné — rebege
Artur. Aztán megcsókolta a szép asszony
kezét.

— Min töprenkedik itt? Ön oly za-
vart. Megleptem talán?

lámpaláz sem bántja őket, mosolyogva te-
kintenek a fodros ruházatu fővárosi nőkre,
kiknek divatját sehoggy sem tudja szemök
meggyeztetni az ő lefátyolozott képü ne-
jeik egyszerű öltözetével, hogy is férhetne
a puszták fiaihoz a csiny és izlés, mikor
gyermekük a cigánygyermeknél is primiti-
vebb külsőt mutatnak? — Valóban érdeke-
sebb, mint a virágkiállítás.

Eljött hát a látványok ideje, a köz-
ügyek iránti érdeklődés lanykul, pedig hát
az akadémia ülései is nyújthatnának némi
érdekeset. Igaz, a tagválasztások nem hoz-
tak változást, csak Kerkapolyi, a volt mi-
niszter, bukott ki az akadémiai tagok so-
rából; de hát az elnökválasztás már csak
valamivel érdekesebb, midőn is oly hírek
szármaltak, hogy Andrassy lesz a jelölt
s inne a közönség feléje sem néz az akadá-
miának.

Még kevésbbé érdeklődnek a képviselő-
ház iránt, hol Irányi vágott vissza Andrassy
főrendiházi beszédjére, hol a máskor any-
nyira érdekes budgetet tárgyalják, hol oly
hírek szállinkóznak, hogy Tisza a budget
után lemond s Grünwald lesz belügy-
miniszter.

De május elseje érdekesebb. Még éj-
félkör gyűlnek össze a svihakok a korcsmák-
ban, hogy ébren várják meg az első májusi
pirkadást, azután hajnalban végig járnak a
bandák, fújják a nagy trombitát, fölkeltek
még azt is, aki nem muskális s kényszerít-
tik végighallgatni azokat a májusi hymnu-
sokat, melyekre már hetek óta várt a mu-
zsiszikus cigány.

Fővárosi levelező.

Különfélék.

— Kazy János Barsvármegye főispánja,
— mint értesülünk — f. hó 16-án tartja
beigtatási ünnepélyét. — 15-én a lévai já-
rás főszolgabírója fogadja járásában; Léva
város kebelébe érkeze Mácsay Lukács a
város közönségének nevében üdvözlő elő-
szőr a megyéjébe érkező új főispánt.

— Műkedvelőink második előadása,
melyről lapunk más helyén emlékeztünk meg
bővebben, e hó 4-én, tegnap, folyt le szép
és nagy közönség jelenlétében. A harmadik
előadás — **közbejött, fontos akadályok miatt**
— e hó 18-án lesz, amikor színe hozat-
tik Szigligeti Edének 3. felvonásos vig-
játéka: „A n ő u r a l o m.“ Az előadás
kezdeté este 8 óraker. — Jegyek előre
válthatók: a jobboldalra Nyitray és Társa
könyvkereskedésében, a baloldalra Czirok
János urnál, az előadás napján délután az
„Oroszlán-vendéglő“ 4. számu szobájában
és este a pentzárnál.

— A kaszinó háza már teljesen elkész-
ült. A csinos és izlésteljes épület valóban
dicséretre válik a városnak. Méltó elismerést
érdemel érte T o m a s e h e k János épít-
tőmester, kinek ez volt első vállalata Lé-
ván. A házat — mint értesülünk — ma
délután fogja átvenni az egyesület választ-
mányja. A kaszinó már megkezdette a be-
vonulást és e napokban teljesen otthonává
változtatja a tagjainak áldozatkészségéből
épített díszes házat.

— **Tanulmányut.** A selmeczi bányász-

— Ellenkezőleg, vártam önre. De ön,
ön legkevésbbé sem várt, tudom.

Helén összevonta ajkait s arczát
gyöngéd pir lepte el. Aztán kényszerült
mosolylyal veté oda.

— Valóban ennyire átalakulva nem.

Arthur újabb zavar fogta el. Akara-
rata ellenére is mentegetni kezdé magát.

— Tudom nem is hitte volna, hogy a
tegnapi kellemetlenség után ily vakmerő
lehetek. Csodálkozása nem is késztet cso-
dálkozásra és nem lep meg az, hogy önt
meglepte eljövetelem.

— Már elfeledtem! mondá Helén
büszkén felemelve fejét. Hagyjuk ezt. Ön
vendégem s azért a kellemetlen tárgyakat
eljuttuk . . . Foglaljon helyet . . . Így
. . . Es most megengedi báró, hogy reg-
gelizzem, itt a szabadban, lomb és virág kö-
zött. Tekintse salonnaknak a verandát.

Mint a madár oly édesen csevegett;
Artur perczenkint mindjobban neki bá-
torodott.

— A hol ön van grófné, ott van a
szalón.

— Ej lám. E bók hizelgő. S tudja
miért? Látom, hogy már nem tekint szörnye-
tegnak. Hisz az imént ugyancsak megszep-
pent, a mikor megjelentem. De miért vál-
tozott meg ily különösen?

— Grófné nem tekint többé vendé-
gének? — kérde Artur s felkelni akart.

— Hát ez a kérdés is kellemetlen?
kiáltá Helén s fehér fogai megcsillantak,
amint utána felkaczagott. — No lássa, már
is a helyzet ura.

A báró diadala reményében mosoly-
gott. A helyzet ura! Bárcsak igazán ana-
nak mondhatta volna magát.

és erdészeti akadémia erdészeti hallgató
Fekete és Schultz akadémiai tanárok
vezetése mellett e hó 3-án Lévara érkeztek,
hogy megtekintsék és tanulmányozzák a
lévai uradalom erdőit; itt időzésük alatt
szívesen látott vendégei az uradalomnak.

— **Választási mozgalom.** Az új-bányai
kerület választói — mint levelezők írja —
mult hó 28-án Szklenón gyűlést tartottak, me-
lyen a főispánna kinevezett K a z y János
helyébe egyhangulag S z a p á r y Gyula gr.
kereskedelmi minisztert kiáltották ki kép-
viselőjelöltté. Megválasztatása kétségtelen,
mert — mint értesülünk — nem is lesz
ellenjelöltje.

— **Hymen.** K o h n Sándor, nyitrapra-
siczi földbírtokos, e hó 2-án esküdtött örök
hűséget W e i s z Anna kisasszonynak Weisz
Samu lévai nagykereskedő kedves leányá-
nak. — Boidog meglegegedés kísérje az
új párt!

— **Az új-bányai választókerület** vá-
lasztóinak 13 tagu köldöttsége tisztelgett
e hó 2-án d. e. 10 óraker Szapary Gyula gr.
miniszternél felkérvén őt a képviselőjelölt-
ség elfogadására. A miniszter megköszönte
az iránta nyilvánult bizalmat s főbb voná-
saiban esetelvéen a földmívelési téren kö-
vetendő politikájának programját, kijele-
lenté, hogy a jelöltséget elfogadja. A küld-
öttséget Kazy János kamarás, főispán mu-
tatta be a miniszternek és a köldöttség ne-
vében Petyko Elek új-bányai esperes-pébá-
nos, czimzetes kanonok intézett beszédet a
miniszterhez. A köldöttség tisztelgett Kazy
János megyénk főispánjánál, hol Tomcsányi
Gyula adott kifejezést a ragaszkodásnak és
tisztelgetnek, melylyel a volt képviselő és a
főispán iránt viseltetnek, mire a főispán
meghatottan mondott köszönetet. Délután
a Palkovics vendéglőben gróf Szapary
Gyula miniszter a köldöttség tiszteletére
ebédet adott, melyre Kazy János főispán
is hivatalos volt. Felköszöntöket mondtak a
miniszterre Petyko Elek a választókerület,
Kazy főispán a megye nevében. Gróf Szap-
ary Gyula köszönetet mondván a választó-
kerület bizalmaért, Kazy János főispánt él-
tette, s megemlékezett beszédében Bende
Inre püspökről, kiemelve annak előttiünk
is annyira ismeretes hazafias érdemeit. —
A kerületben a választás — mint értesü-
lünk — f. hó 11-én történik!

— **Az időjárás** végre megemberelte
magát, a zord és esős tavaszi napok, me-
lyek husvét két ünnepén csak kószolólul
köszöntöttek be, állandókká lettek s az
idő nyárias melegre változott, főlöleges rha-
darább degradálván nemesak a téli kabá-
tot, hanem még a felöltöt is. Legjobban
örülnek ennek gazdáink, kik most már aka-
dálytalanul folytathatják a mezei- és szőlő-
munkákat, melyekkel ugyancsak hátra-
maradtak.

— **A kis lutri** megszüntetése kormány-
körökben a legkomolyabb megfontolás tárgya.
Tisza Kálmán miniszterelnök azon kijele-
ntést tette, hogy mihelyt meglesznek a mó-
dok és eszközök a kis lutri megszüntetése
folytán bekövetkező bevételi hiány fedozés-
sére, a lutri megszüntetéséhez azonnal hozzá
lehet fogni. Ausztriában is munkálkodnak
a kis lutri eltörlésén. Kilátásunk van tehát
arra, hogy ezen, a népre oly káros intéz-
mény, mely évenként százezreket csalogat

— **A kis lutri** megszüntetése kormány-
körökben a legkomolyabb megfontolás tárgya.
Tisza Kálmán miniszterelnök azon kijele-
ntést tette, hogy mihelyt meglesznek a mó-
dok és eszközök a kis lutri megszüntetése
folytán bekövetkező bevételi hiány fedozés-
sére, a lutri megszüntetéséhez azonnal hozzá
lehet fogni. Ausztriában is munkálkodnak
a kis lutri eltörlésén. Kilátásunk van tehát
arra, hogy ezen, a népre oly káros intéz-
mény, mely évenként százezreket csalogat

— Miért akar kíváncsivá tenni? —
faggatá most már a szép asszony.

— Kiváncsivá teszem! Csupán ki-
váncsivá?

— Ártatlan érzet! — És talán nem
is indiskrét. Vagy talán összefügg ez át-
alakulás mai látogatásával?

— Ah grófné!

— Értem. Ez is kellemetlen tárgy . . .
Hagyjuk!

— Ellenkezőleg — a legkellemesebb.
— De hát szőljön.

A kedvező percz itt volt. Artur ugy
érezte, hogy most le kellene térdelnie,
megragadnia azokat a hófehér, rózsaszín
körmü ujakat s forró csókot rájuk lehelve
elmondania, a mi szívét zaklatja. De félt,
hogy koczára tesz mindent. Hátha kine-
veti Helén: hisz ismeri, mily könnyen haj-
landó a bosszútállásra. Inkább rászánta
magát, hogy udvarolni fog s lassan hálózza
be a kiszemelt gyönyörű áldozatot, kit
gyözelmenek élő diadalmi jele gyanánt akar
a Szalánczy kastélyba vinni.

— Merő hódolásból jöttem önhez, grófné.
Nemes szíve, melylyel tegnap hallgatása ál-
tal megszegyenített — igen megszegyeni-
tett bennünket. . .

— Ne adja vissza a kölcsönt!

— Azt hiszem, nem nevet ki, hanem
könyörül rajtam, ügyefogyotton.

— S mi az?

— Jenőt tegnap —

— Mit akar ön Jenővel? — szólt
közbe Helén hidegen.

— Meg kell őt mentenünk.

— Mi baj érte? Párbaj?

ki a nép zsebéből, végre valahára el fog pusztulni a föld színeről.

— **Eljegyzés.** Klór József verebélyi gyógyszerész e napokban váltott jegyet Stanyo Irma kisasszonnyal, boldogult Stanyo Vilmos volt pozsonyi magy. kir. honvédelmi biztostól kedves leányával.

— **Jóváhagyás.** A hivatalos lapból olvassuk, hogy a belügyminiszter jóváhagyta a „lévai temetkezési egyesület“ módosított alapszabályait.

— **A zsitvavölgyi vasút ügyében** a szab. osztr. magyar államvasúttársaság átiratot intézett vármegyének főispánjához, melyben válaszolva a vármegye átiratára, biztosítja a vármegyét, hogy a társaság minden esetben akár Ersekújvárral, akár Surányban legyen is a csatlakozás, az összeköttetést úgy fogantatandja, hogy az az érdekeltek minden igényeinek teljesen megfeleljen.

— **Rejtélyes haláleset.** — Zeman János csehországi illetőségű szt.-benedeki lakos, kőfaragó, múlt hó 23-án d. e. 11 órakor lakásáról eltávozván, állítólag Lévéra szándékozott jönni munkabérének felvétele végett. Este 6 órakor azonban a gr.-szőlősi malomtól mintegy 150 méternyi távolságban, az útszélén arcon fekvő, szája két zsebkezdővel betömve, nyakán saját nadrágszíjával megfojtva, találtatott. Vajjon az illető gyilkosság áldozata lett-e, vagy öngyilkosság folytán vetett véget életének: ez ideig megállapítható nem volt. Három tolmácsi nőnek vallomása azonban az öngyilkosságra enged következtetni, amennyiben ezek előtt, a tolmácsi út mentében, oda nyilatkozott, hogy már nem soká fog élni.

— **A macskazene eredete.** A mai tüneményes világban tudvalevőleg nagy szerepet játszanak a macskazének. Érdekes lesz tehát megtudni, hogy eredetileg a kifejezés szószertint mivoltában szerepelt s nem mint ma a „macskazene“ hanem a „macskazene“ multságára szolgált. V. Károly spanyol király ugyanis 1549-ben Németalföldön mindenféle ünnepélyeket rendeztetett, fia, Fülöp számára, de a „sötét herceg“-et semmi sem mulattatta. Komor, magába zárkózott maradt folytonosan. Ekkor a brüsszeli kigondoltak olyasmit, a mi még Fülöp komorságát is megingatta. Egy tiszteletére rendezett díszmenet alkalmával egyik kocsin volt egy orgona; az orgonának sipjai ládikából állottak s mindegyik ládikában egy-egy macska volt. A macskák különböző életkorúak és „hanguk“ voltak. Farkait a billentyűkkel oly módon kötötték össze, hogy mikor a medvének öltözött orgonista játszani kezdett a billentyűkön, azonnal leírhatatlan macskamuzsika hangzott fel, melyhez majomnak, kutyaének és kis medvének öltözött fiúk táncot jártak. A roppant tömeg szinte hentergett a kacagástól s a különben komor Fülöp sem bírt elnyomni egy mosolyt. Azt mondják, hogy ez volt az első és utolsó mosoly, melyet a németalföldiek arcán láttak.

— **Léván elhaltak április hóban.** Dóka Mária élt 1 1/2 órát, Szikora Imre élt 5 hónapot, Rónay Paula élt 7 évet, Duhon Péter élt 50 évet, öz. Agg Jánosné, szül. Kis Lidia élt 76 évet, Stugel Imre élt 45 évet, Rigó Andor élt 3 hónapot, Schebesta Ferencz élt 39 évet, Zvolenszki Sándor élt

— Az, még pedig velem. Milliom adta! Kihívtam, ön miatt.

— Ah, ön tréfál báró.

— Tréfálok? Oh nem! Megölöm!

— Akkor hát hiába akarjuk megmenteni; — nevetett Helén.

— Igaz. Lássá oly zavart vagyok. Engem ez az engedetlen fiu felbőszített. A javát akarom s ő így ellene szegül. Kosarat ad önnek! Önnek, édes grófné! Ah! Ez hallatlan!

— S ennek mind ön az oka, Jenő ártatlan.

— Még mentegeti? — fakadt ki Artur. Ezt nem engedhetem meg!

— Hát ellene szövetkezzem önnel!

— Igen azt akarom, szövetkezzünk. Oh szövetkezzünk!

— De nem ellene?

— Hogyan? hát remélhetek? kérdé Artur s szeretett volna letérdelni.

— Igen. Meg kell mentenünk Jenőt.

— Ön mindig csak Jenőre gondol!

— szolt a nagybátya bosszusan.

— Hallgasson meg báró. Önnek vissza kell vonnia a kihívást. Ha valaha csak egy kissé szeretett engem, pedig tíz év alatt nem egyszer ott találtam lovagjaim közt... nos, ha valaha csak egy kicsit rokonszenvezett velem s csak egyszer jutott eszébe, hogy nekem szerelemet valljon, mert nem vallott sohase: akkor ön nem fogja megboszulni Jenőt.

— Oh e nemes szándék!

(Folyt. köv.)

56 évet, Kozák Hermína élt 6 3/4 évet, Szarka Mária élt 1 1/3 évet, Meziányi Örszabet élt 5 hónapot, Szücs István élt 65 évet, Varannai Eszter élt 14 napot, Szoha Józsefné szül. Bohuszláv Mária élt 35 évet, Pólya Péter élt 78 évet.

— **Kirándulók figyelmébe.** A ki a szép természet kedvelő és ozonduz levegővel telített erdei rengetgekben kívánja idegeit erősíteni, bájos vidéket, magas hegyeket, festői völgyeket keres, hol olcsó pénzért a falusi életet jól és minden kényelmével élvezni akarja, vegye a vándorbotot kezébe s látogasson el Stájerország északi részébe. (Bővebben „die nordöstliche Steiermark. Eine Wanderung durch vergessene Lande, von Ferd. Krauss.“ ezimű könyv újult) Megszereshető minden könyvkereskedésben.

— **RÖVID HIREK.** — **Werndl József,** a steyeri osztrák fegyvergyár-társaság főigazgatója két napi betegség után múlt hó 29-én meghalt Steyrbán. — **József főherceg** e hó 12-én üli meg ezüstmenyegzőjét egész eseményben, fumei nyaralójában.

— **Nógrádvármegyében** a kir. adófelügyelő-ségi fogalmazó eddig 16 körjegyző és 30 községi előjáróság ellen derített fel sikeres kasszási eseteket. — **A magyar sorsjegytörvény** már érvénybe lépett s e hó 1-jétől fogva a hó végeig kell a forgalomba bocsátható osztrák és külföldi sorsjegyeket leblyegeztetni. — **Baranyavármegyében,** Gyüd községben, új cseppkő-barlangot fedeztek fel márvány-fejtés közben. — **Az előléptetés** a közös hadseregben 1344 katonatisztet juttatott magasabb ranghoz. — **Oriási hordó.** A párisi világiállítás egyik látványossága egy óriási hordó, mely 20,000 kilót nyom és ürtartalma 200,000 liter. — **A közösügyi kiadások** összege jövő évre, egy bécsi lap szerint, pár ezer forint hiány ugyanolyan összegre vannak előirányozva, mint az 1888-dik évre. — **A tud. akadémia elnökének** Trefort helyébe br. Eötvös Loránd választott meg; másodelnökké pedig Fraknói Vilmos főtitkár; kinek helyébe Szily Kálmán, vagy Beöthy Zsoltot fogják megválasztani.

— **APROSÁGOK.** — **Rovatvezető Zuhany.** — A lelkismeretszava. Pinczér (a mulatózó vendégekhez): Uraim, egy nő várakozik kívül s azt mondja, hogy férje itt van önök között, pedig már régen otthon kellene lennie és szeretné, ha ki menne hozzá egy pár szóra. — **Vendégek** (mind felugrálva): Meg kell nézнем!

— **Laczi kávédelme.** — Laczika, a mama panaszkodott, hogy ma megint rossz volt! — Hadd el, papa! Hiszen tudod, hogy a mai nőknek nem lehet hinni.

— **Színház.**

— **Mükedvelőink színi előadásai.**

II. **Hol a férj.** — **A bál köpeny.**

Még most is a filemben zsongnak a cigány zenének vidám dallamai, hallom, újra hallom a mulatóknak chaotikus édes larmáját, zaját, kedves kacagásait, látom a vig párok mint aprózzák, mint ujjazzák a táncot. Pedig nekem mindebből nagyon kevés rész jutott. Annak, a ki egy kegyetlen daemont fog kezébe, mit tollnak neveznek, egy örökös réme van, és ez... az a szurtos és kiállhatatlanul követelő szedőgyerek, ki mint árnyék követi az embert, ha kidobjuk az ajtón, a következő pillanatban bejár az ablakon és rémséges gunymosolyával a fülünkbe sugja — kéziratot!...

Alig, hogy a multkori előadásnak vége volt és az a szárazfa, mit hegedűnek hívnak, megszólal, elbuvttam egy ablak fölébe, hogy kigyönyörködjem magamat a táncoló párok kedves mozdulataiban, ime egy pokoli rém öltik szemembe, szurtos fejével álmatagon simul hozzám s lágyan a filembé sugja — kéziratot.

— Ezer menydörgős... lánchordta... hagyj békét!

— Nem! Minden kész, a betűk már a festők után sóvárrognak, a gép a papírt várja... csak még az ön referádája hiányzik, hamar uram, hamar, hogy mire a hajnal az ablakot bepirósítja a szereplők sikerreiről beszélhessen lapunk.

Lehangzott a nagy teremből a vig zene, zaj, mikor a sáros, lucskos utcán végig bandukoltam, kedvem lett volna táncolni a kiálló követeten, de a gép várt szörnű türelmetlenséggel. A betűk gyorsan vándorolnak elő helyeikről, hogy sorokká tömörüljenek, a szedőgyerek már mosolyogva fogja a nedves papírt s mire az óra mutatja egyszer megfordul az első szám is előtűnik a fekete gépből.

Es ez most újra ismétlődik. Alig buvik ki az első májusi napsugár a komor felhők alól, alig lombosodnak ki az álomból ébredő fák, alig zengi el reggeli dalát a harmatos esaliban az első fülemile, alig fejt ki első szírmait az illatos rózsabimbó, alig beszéltük meg ki magunkat az első előadásról, alig mondtak még kedves rágalmakat a kávé asztalkák mellett, már is újra megcsendül a rendező csemettyje, hogy a függöny felgördüljön és kellemessé tegye újra egy estenket. Újra előttünk mozognak az első előadás kedves alakjai, hogy gyönyörködhesünk összevágó játékaikban. Szinte nem akarom hinni, hogy ez egy pár rövid napnak az eredménye s bálomnom kell azt a kitartó szorgalmat, melyet a jótékony szereplők a szent cél érdekében kifejtettek,

de, hogyha azokba a kis szívekbe pillantunk, melyekbe a jótékony istennője írta bele a zenét, megfejtve áll előttünk a mai est sikere.

A mai estén újra két egy felvonásos vígjátékot láttunk előadni a mükedvelő társaságtól.

„Hol a férj?“ francia vígjáték, mely inkább a bohózat felé hajlik telve ügyes helyzetkomikummal, csattanós jelenetekkel. Dubourg nyugugalomba vonult s a házasságot gyűlölő tengerész-kapitányt Pazar Károly ur játszotta. Játékában hatalmasan domborította ki a tenger ridegségét magával hozott kapitányt; szerepének minden egyes jelenetét jól játszotta meg, átgondolt és átértett játékával ügyesen mozgott a színpadon, jól adta, midőn a szerelem másodvirágzása, tán utolsó dobbanása, arra ragadja, hogy Ernestin kezét megkérje, majd a kapitány méltó felháborodását emelte érvényre, midőn tisztába jött azzal, hogy „lová tették“, mitől pedig Pált féltette. A kapitány öcsését, Pált, Burián Géza ur adta: nehéz szerepének sikeres tolmácsolója volt, jól játszotta végig a darab döntő szerepét alakoskodásával, természetes játékával, hanghordozásával, otthonosságával vállvetve működött a darab sikerének biztosítására. Ernestint Balbach Irén k. a. személyesítette. A multkori előadás által felkeltett érdeklődésünknek és várakozásunknak helyesen megfelelt, derűs szerepét mindvégig kedvesen és jó kedvvel játszotta meg, örömeinek, meglepetésének hű tolmácsolója volt s ferje iránti szereteténél fogva a bonyodalom okozójává lett, melynek nehéz keresztülvitelét a legnagyobb könnyedséggel oldotta meg. Kázmért, az ismeretlen urat, kit a véletlen hozott utba, Farkas Orbán ur alakította pompásan, jóízű, duzzadó és természetesen humorával megkacagtatott bennünket, mókái folytonos derűségben tartották a közönséget s ez az ő legnagyobb dicsérete.

Másodiknak maradt a bemutatásra „A bál köpeny“, mely ügyes fordulataival derűltégekben tartotta mindvégig a közönség érdeklődését, a valóban nehéz darabot az összes szereplők igazi jókedvvel, pompás humorral és vevvel játszották meg. Chamoiseau Pazar Károly ur játszotta, játékában hű tolmácsolója lett a féltékeny és kétségbeesett férjnek; az érzelmei hullámzását igazi bensőséggel adta s nehéz szerepét minden ízében jól dolgozta át. Des Ursins nyug. ezredes Jaross Ferencz ur adta, a töle már megszokott sikeres alakításában, egy a hangot, mint a modort igazán, valóban jól fogta föl s így mozgató lelke lett az egész darabnak megedzett színpadi tehetségével. Dechaussier jegyzőt Burián Géza ur játszotta, játékával szépen beleillett a megcsaltnak vélt triászba s vállvetve ügyesen működött közre a három férj között meghiusult akna munkájához. Canivet Achilt a szerencsétlen flótást... azaz zongora mestert Farkas Orbán ur alakította, kibén a mükedvelő társaság kifogyhatatlan ügyes és jó komikus nyert. Muiattató szerepét mindvégig derekasan játszotta meg és pompásan alakított. Ribailé Ernest ügyvédet Madarász Ernő ur adta; piezi szerepét ügyesen aknáztá ki, a félreismert apával, majd vetélytárral való jelenetét csattanósan játszotta meg. A nő szerepek mind ügyes kezekbe voltak kiosztva. Chamoiseau: Szecsányi Jusztá k. a. a töle már megszokott ügyességgel adta, otthonosan találja magát a színpadon, ügyesen és természetesen mozog, cselekszik, játszik és beszél s így e szép előnyök harmonikus hatásával sikeresen vezette szerepét a diadalra. Des Ursinsné Marschall Gizella k. a. személyesítette, ügyes megjelenése van a színpadon, szépen és kedvesen, igazi bensőséggel játszik, hogy szinte sajnáljuk, hogy csak olyan rövidke kis szerepe van a darabban. Dechaussierné Balbach Irén k. a. játszotta, ki e szerepében sem szorult dicséretünkre, elismerésünkre mindig ki bírja vivni bármilyen iczi-piezi kis szerepet is kell megjátszania. Luizát, Chamoiseau leányát, Pazar Etel k. a. alakította, vidám kedélyét, ezt a nagybecsű természeti ajándékot, csillogtatta mindenütt, látszik, hogy szeretettel tanulmányozta szerepét, mely azt eredményezte, hogy a közönség oszthatatlan tetszéséig mindig biztosítani tudja a maga részére. Szóval a szereplők rövid szerepeikbe igazi lelket lehettek. Az inas szerepét Makay Sándor ur jól adta.

Íszóval a darabban, melyben a társaság összes tagjai játszottak, csak előnyös oldalairól mutatták be szép tehetségeiket s megmutatták azt is, hogy hivatva vannak arra, hogy kis városunk egyhangúságának életet adjanak. A mai előadásról a közönség azon óhajjal távozott, hogy minél előbb találkozhasanak.

A viszontlátásra, e hó 18-án!

Syrius.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönet-nyilvánítás.

A „Stefánia-árvaház“ javára Tonhaizer Mihály ur egy zsák burgonyát, Hajdu Anna öngyátsága zsirt volt kegyes adományozni.

Fogadják az árvák halás köszönetét. Léva, 1889. május 4.

Az árvaház gondnoka.

Gyógyszerek hamisítása: Már volt alkalmunk felemlíteni, hogy a gyógyszerek hamisítása mesés mérveket ölt. Most abban a helyzetben vagyunk, hogy figyelmeztethetünk egy szerre, mely közkedveltségénél fogva a legnagyobb mérvben utánoztatik. Ez a 40 év óta ismert és az egész világban elterjedt dr. Popp-féle Anatherin szárvíz, mely 50 kros, 1 frtos és 1 frt 40 kros üvegekben kapható és melyeknek palackjait a feltaláló most megnagyobbította és ez által olcsóbbá tette. Miután azonban ezen szárvíz, igen keresett czikk, az illető hamisítók valami kotyvalékot készítenek, „Anatherin szárvíznek“ nevezik el, hogy a könnyen hívő közönséget lépre vigyék. E hamisítások oly általánosak, hogy csupán az osztrák-magyar monarchiában százával léteznek ilyenek, melyekkel szemben a valódi Anatherin szárvíz feltalálója dr. Popp udvari fogorvos a legszigorubb rendszabályokat fogantatosította. A ki fogai és szája egészségét fenn akarja tartani, csak a valódi Popp-féle Anatherin szárvizet fogadja el. — Kapható Léván: Boleman Ede és Medveczky Sándor gyógyszerárban.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Az „Eredeti Magyar Daltár“ a Hoós János által nagy gondnal ének és zongorára szerkesztett zenei folyóirat III. ik évfolyamának 3-ik füzetét vettük.

A füzet 10 eredeti dalt tartalmaz, és pedig: **Ábrányi Kornél, Lányi Ernő, Szt. Gály Gyula, Nagy Pista, Kelemen Lajosné, Jakab Géza és Hoós Jánostól** ének és zongorára, továbbá a mellékletben **Borsay Samutól** egy májusi indult két szövevényes gyermekhangra, s végül **Keekés Ernőtől** szintén egy gyermekdalt egy énekszólamban.

Előnyére szolgál a lapnak az, hogy az énekelni nem tudók kedvéért a zongorára letétel úgy van alkalmazva, hogy a dalok ének nélkül is játszhatók, a mennyiben a zongorász a dallamot teljesen magában foglalja.

A mellékletben alkalmas iskolai gyermekdalokat ad a gyermekek kedélyének megfelelő szövegekre írva s említfogva iskolai dalokat is a legköznyibb felhasználhatók. Közül a mellékletben **régi magyar hallgató nótákat** is, oly szerzőktől, a kik már feledésbe mentek s koszorútlan sírban alusszák álmaikat.

„Eredeti M. Daltár“ ez-ül tizte ki azt is, hogy utat, módot nyújtson az ifjabb zeneszerző nemzedéknek arra nézve, hogy műveiket a nagy közönségnek bemutathassák. Felhívja tehát mindazokat, a kik zeneszerzéssel foglalkoznak, de szerzeményeikkel még a nagy közönség elé nem léphettek, műveik beküldésére, hogy alkalmosszerűleg, esetleg átjavitva a „Daltár“-ban közöltsenek.

A lap előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 60 kr. Gyűjtőknek 5 előfizető után tiszteletpótlány. Előfizetheti Léván Nyitrai és Társa könyvkereskedésében.

— **Abonyi Lajosnak,** a legnépszerűbb magyar írónak egy újabb kötetet jelent meg az Egyetem Regénytarban, a budapesti Singer és Wolfner czég e vállalatában. A Regénytar olvasói régóta ismerik már Abonyit a Magluka örökségéről, e bájosan idilli és megkapóan drámai népies regényről, mely mint népszínmű a színpadon is dicsőséggel futotta meg pályáját. Abonyi legújabb kötetének. A pénz és molnár románcza a czime, s szintén a falusi élet képet és drámai összképzését tárja elénk. Csak azt mondhatjuk el róla, hogy Abonyi tolla és költői egyénisége itt is a régi. Ugyane kötetben a szerzőnek egy másik elbeszélése is van: „Az ideálról“ ezimű, melynek különösen elbeszélői formája érdekes. A novella együtt teszi az Egyetem Regénytar negyedik évfolyamának 12-ik kötetét. Az évfolyamnak ez már negyedik eredeti kötete, a mult évfolyam pedig nem kevesebb mint nyolcz kötetet hozott csupa eredeti írótól Beniczky-Bajza Lenkétől, Kazár Emilől, P. Szathmáry Károlytól, Bródy Sándortól, Csiky Gergelytől, s a két Almanach beszélyiről. Az Egyetem Regénytar kiadói, mint ebből is látszik, nemcsak a világirodalom széles termeit ültetik át, hanem szeretői gondnal ápolják és kedveltek németi irodalmunkat is. Abonyi kötetének ára, csinos piros vászomban kötve, 50 kr. — Kaphatók Léván: Nyitrai és Társa könyvkereskedésében.

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.

Buza: m.-mázsánként 6 frt 10 kr, 6 frt, 30 kr. Kétszeres 5 frt 20 kr, 5 frt 50 kr. Rozs 5 frt. 40 kr. 5 frt 60 kr. Arpa 5 frt — kr, 5 frt 60 kr. Zab 6 frt. — kr, 6 frt. 20 kr. Kukorica 5 frt. 20 kr, 5 frt 30 kr. Bab 6 frt 60 kr, 7 frt. — kr. Lencse 7 frt — kr. 7 frt 10 kr. Köles 4 frt. 50 4 frt 80 kr.

Nyiltér.

I.

Rohseidene Bastkleider fl. 10-50 per Robe und bessere Qualität.

Ganzseidene bedruckte Foulards fl. 1.20 bis fl. 3.90 p. Met. (ca 450 versch. Dessins) — vers. roben- u. stückweise porto u. zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depo: G. Henneberg (K. u. K. Hoflief.) Zürich. Muster ungethend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

II.

Fischer Győző

városligeti testgyógyintézet és hidegvíz gyógyintézet Budapest, Hermína út 1525. sz.

(ezelőtt dr. Fischerhoff féle vizgyógyintézet.)

Az intézet gyönyörű parkban, emelkedett helyen fekszik. Berendezése elsőrangú a lakásokról, kényelemről szorakozásról gondoskodva var. Levegője, vize, kútjait! A gyógyintézetben gyógyították műét nélkül, fenújra, mindenféle **izületi és csontbaj, zsu-**

gordulás, ficamodások, törések izületmervülés, gy-

gorodás, esztérbülések a térd és láb sokféle elfordulása (dungaláb, ludtálp, lólab, sarokláb, kámpoláb, gacsos térd), hátgerinczgörbülések, tyukmell, ferde nyak, veleszületett ficamodás. A végtagok **viszértá-**

gulása, vastagodása. A hátgerinczcsorvadás (tabes dorrális) Charcotnak a hirneves párisi tanárnak leg-

újabb elvei szerint és fűző által is sikerrel gyógy-

kezeltek.

A hidegvízgyógyászati osztályban minden ilyen kezelést igénylő beteg felvétetik. A betegek **benlakók**

vagy **bejárók.**

Részletes leírás a prospectusban.

Kiadó lakás és üzlethelyiség.

A „lévai takaré- és hitelintézet“ uri-utczai emeletes házában f. évi június, esetleg július hó elsejétől az emeleten egy — négy szobából stb. álló lakás — és földszint kapu mellett — két szobából álló — bolti helyiség bérebe adatik. A bérelni szándékozók naponként d. e. 10 — 11 óra közt értekezhetnek az intézet üzlet helyiségében annak igazgatójával.

Léva, 1889. ápril 20.

Cs. kir. szab.

ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT

(alapított 1838. évben.)

biztosítéki tőke : összesen 26.015. 546 frt.

A társulat 50 évi fennállása óta 141 millió forintot fizetett ki károk fejében.

A magyarországi osztály irodája:

Budapest a társulat házában, IV., váci-utca 9. szám.

Intéző: Báró Podmaniczky Frigyes.

A jégévad alkalmából bátorodunk az általunk képviselt Adriai biztosító társulatot a nagyközönség szíves figyelmébe és jóakarataiba ajánlani. Társulatunk a jégbiztosítási díjakat a lehető legmérsékeltettségben szabja meg, a károkat gyorsan és lelkiismeretes vételi fel és pontosan fizeti ki s ezen körülményeknek köszönhető a nagyközönség tömeges pártfogását és jóindulatát, miről leginkább tanuskodik virágzó állapota és közkedveltsége.

A társulat biztosít továbbá tűz- és szállítási károk ellen mérsékelt díjak mellett s két biztosításokat az ember életére különféle módok szerint.

Magunkat a t. közönség jégbiztosításai, valamint a többi ágakat illető biztosításai eszközésére ajánlva, van szerencsénk maradni Léva, 1889. április havában

kiváló tisztelettel az Adriai biztosító társulat kerületi ügynöksége

KLAIN ÖDÖN.

Apotheker Rich. Brandt's

Schweizerpillen

seit 10 Jahren von Professoren, praktischen Aerzten und dem Publikum als billiges, angenehmes, sicheres und unerschöpfliches Haus- und Heilmittel angewandt und empfohlen. Erprobt von:

- Prof. Dr. R. Virchow, Berlin, von Glettl, München, Reclam, Leipzig (†), v. Nussbaum, München, Hertz, Amsterdam, v. Korczynski, Krakau, Brandt, Klausenburg,

- Prof. Dr. v. Frerichs, Berlin (†), v. Seanzoni, Würzburg, C. Witt, Copenhagen, Zdekauer, St. Petersburg, Soederstädt, Kasan, Lambl, Warschau, Forster, Birmingham,

bei Störungen in den Leberleiden, Hämorrhoidalgang, habitueller Stuhlverden Beschwerden, wie: Kopfklemmung, Athemnoth, Nüch., Brandt's Schweizerpillen sind wegen ihrer milden Wirkung von Kranken gern genommen und den scharf wirkenden Salzen, Sittterwässer, Cropten, Micturen etc. vorzuziehen.

Zum Schutze des kaufenden Publikums

Bei noch besonders darauf aufmerksam gemacht, daß sich Schweizerpillen mit fälschender ähnlicher Verpackung im Verkehr befinden. Man überzeuge sich stets beim Ankauf durch Abnahme der um die Schachtel gewickelten Gebrauchsanweisung, daß die Etiquette die obenstehende Abbildung, zu welchem Zweck in rothem Felde und dem Namen Brandt's zu lesen ist. Auch sei noch besonders darauf aufmerksam gemacht, daß die Apotheker Rich. Brandt's Schweizerpillen, welche in der Apotheke erhältlich sind, nur in Schachteln zu 70 Stk. (keine kleinere Schachteln) verkauft werden. — Die Gebrauchsheile sind an jeder Schachtel angegeben.

Az 1885-ik évi országos kiállításon a nagy eredméllyel kitüntetve haladás és verseny-képességért.

VIHNYE meleg vasas fürdő Barsmegyében

Allandó gyógyszer-tár, posta- és távirda-állomás a fürdőben.

Évad megnyitása május 1-én.

Az első és utolsó évadban vagyis május elejétől június 15-ig és szeptember elejétől végeig a szobák ára 40%-kal olcsóbb, ugyan az időben teljes penzio kapható, t. i. lakás, ételmezés, fürdés személyenként 18 frt egy hétre.

Fürdő orvos és igazgató Dr. Boleman István.

Konyhát és étkező helyiségeket Szilavetzky Floris bírja bérben.

Bővebb felvilágosítással, programokkal készséggel szolgál

a fürdő igazgatóság.

Nincs többé fogfájás!

Tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvize, fogpora és fogpásztájának

2 arany rem: Brüssel 1880, London 1884.

Boursaud Péter 1373. évben feltalált

A tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvizének naponta néhányszor vízbe téve, megakadályozza és gyógyítja a fogak odvasságát, melyeknek felhártságot kölcsönöz, a mennyiben a fogakat erősíti, s teljesen egészséggé változtatja. A t. olvasóknak valóban nagy szolgálatot vélek tenni, midőn ezen legrégibb és legpraktikusabb készítményeket becses figyelmükbe ajánlom, mert csak az egyedül! és legkitűnőbb gyógyszer miódenemű fogfájdalmak ellen.

Alapított 1807. SEGUIN 166. & 108. Rue.

Főügynök: BORDEAUX Croix de Segney

Kapható: minden gyógyszer-tárban és nagyobb fűszerüzletben.

Máriaczei gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegségeiben. Főtünetek: étvágyhiány, gyomorégés, rossz illatú léleket, felgyulladás, savanyú felbőfenes, hányás, gyomorhurut, gyomorégés, kólika, emésztési zavarok, túlságos nyálképződés, sárgaság, indor és hányás, fájás (ha a gyomortól ered), gyomorgörcs, székzavar, a gyomornak elektrolit és itallal való túltelése, gillizás, lép-, máj- és aranyeres bántalmak esetében. — Egy üvege ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős pakacs 70 kr. Központi székhely Brády Károly gyógyszer-tár Krensiarben (Morvaország).

Kapható minden gyógyszer-tárban. Óvás! A valódi máriaczei gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiság jeleit minden üvegnek piros, a telti véjegyvel ellátott borítékba kell győződjé leendő a minőség ügyéhez mellékelten használni a utasítást, meg kell jegyezve lenni, hogy az Krensiarben Gussek Henrik könyvnyomdájában nyomtatott.

Léván Boleman Ede örökösai, Medveczky Sándor, Aranyos-Maróthon Bittó Károly, N. Lekéren Bolyos Gyula, Ipoly-sághon Burko István, Nagysallón Zsorna László, Selmezbányán Sztankay Ferencz, Szántón Meisels A. urak gyógyszer-tárban.

Arverési hírdetményi kivonat. Az újbányai kir. járásbírószág mint telekvi hatóság közhírré teszi, hogy Liskovics Kerebes Anna, Kerebes József, lk Kerebes Anna, Bertalan, Leontin, Gizella és Géza végrehajtónak Prok sz. Polzer Jozefin végrehajtást szenvedő elleni 84 frt tőkek. s jár. iránti végrehajtási ügyében az újbányai kir. bíróság területén levő Újbánya város határában fekvő az újbányai 1600 sz. tjkben A + 1-2 rsz 986 és 987 hrsz. a. foglalt Prok sz. Polzer Jozefin nevére egészen frt ingatlanokra és pedig az A + 1 rsz alatti fekvőségre 1200 frt. — az A + 2 rsz alatti fekvőségre pedig az árverést 7 forint — kban ezennel megállapított kikültási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi április hó 30-dik napján délelőtti 10 órakor, Újbányán a kir. tkvi hivatsban megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikültási áról is eladatul fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan

becsárának 10%-át készpénzben avagy az 1881. LX. tez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Újbányán a kir. bíróság mint tkvi hatóság 1889. évi jan. 23-án. Christely, kir. aljbíró.

Arverési hírdetményi kivonat. Az ipolysági kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kultsár Jónás nagyodi lakos mint végrehajtónak Deák Péter fizés-gyarmati lakos végrehajtást szenvedő elleni 80 frt — kr. tőkekövetelés és jár. kijelgítése iránti végrehajtási ügyében az ipolysági kir. trvszek területén levő Fizés-Gyarmath község határában fekvő a fizés-gyarmathi 139. sz. tjkben Deák Péter és Deák Bálint köz- tulajdonul bejegyzett a) I 1-2. 4-6, 8-11. 13-17, 19-24, 26, 28-35 szs. a. 127. sz. lakház, udvar, kert és urbéri kültki ingatlanoknak Deák Pétert illető haszonfele részére osztatlan állapotban 849 frt, továbbá a következő egész ingatlanokra ugymint: b) + 2540 hrsz. a. szántóföldre „kőmáj” 24 frt, c) + 655 hrsz. a. szőlőre „Eresztvény” 76 frt, d) + 701 hrsz. a. szőlőre „Eresztvény” 38 frt, e) + 1409 hrsz. a. szőlőre „Tyukszeg” 32 frt, f) + 4901 hrsz. a. szántóföldre „alsó berek-alja” 38 frtban ezennel megáll. kik. árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi május hó 29-ik napján d. e. 10 órakor Fizés-Gyarmathon a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kik. áról is eladatul fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 85 frt, illetve 3 frt, 8 frt, 4 frt, 3 frt, illetve 4 forintot készpénzben, vagy az 1881. 60. tez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított, és az 1881. évi nov. 1-én 3333 sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. tez. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kir. trvszek mint tkvi hatóság. Ipolyságon, 1889. febr. 17. Novotny István, kir. trszki bíró.

UJ GYÓGYSZER SZÉKREKEDÉS ELLEN,

mely a leghíresebb orvosok által, többek között Dr. H. Senator tanár, (Berlinben) Dr. Thompson (Párisban) és Dr. Massini tanár (Baselben) által e czélra eddig használt szerek között a legjobbnak van elismerve a cascara sagrada; főatkrzését az új javított A. BRANDT gyógyszer. St. Gallen (Schweiz) svajeci labdaccai képezik. Minden jobb hírnevű gyógytárban, dobozonként 40 vagy 70 kr-ával használati utasítással együtt kaphatók. — Versenyhirdetéseik által, melyek elévült pirulákat ajánlanak, ne hagyja magát senk befolyásolni, hanem hivatkozzék A. BRANDT nevére, mely minden dobozon tisztán olvasható. Minden egyéb értéktelen utánzat. — Ezen új javított svajeci labdacok minden jobb gyógytárban készletben tartanak. Kivánatra a főraktárból F. Krizan Krensiarben (Morvaország) szívesen küld bérmentve mindenkinek. — Megrendeléshez tessék az értéket esatolni esetleg póstabélygekben.

A magyar tudomány és irodalom

legkiválóbb művei legnagyobb választékban s jutányos áron kaphatók KUN DÁNIEL (ezelőtt Kohn testvérek) könyv- és antiquárkereskedésében Budapest egyetem-utca 1. szám. Alkalmas disz-művek, ifjusági iratok a magyar tudomány és szépirodalom legkiválóbb termékeiről szóló árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve megküldetik. — Egyes jobb művek vagy egész könyvtárak a legjobb áron megvétetnek, vagy becsértetnek. Intézetek és könyvtárak kedvezményben részesülnek.